

Protokoll

Socialnämnden

Datum: 2026-06-15

Plats och tid

Plats

Riddarsalen

Tid

09:00- 11:30

Justering

Utses att justera

Barbro Landstedt

Justeringens tidpunkt

2026-06-22

Paragrafer

53-65

Underskrifter

Det här protokollet är digitalt justerat och saknar därför underskrifter.

Tillkännagivande

Justeringen har tillkännagivits på kommunens anslagstavla (www.odeshog.se)

Beslutande

Ledamöter

Johan Kollberg (S), ordförande

Pär Jakobsson (M)

Barbro Landstedt (KD)

Hans Ström (SD)

Tjänstgörande ersättare

Ove Bäck (C) ersätter Lisbeth Antonsson (C), vice ordförande

Vivianne Andersson (M) ersätter Per-Ove Samuelsson (M)

Marie-Lousie Lunell (KD) ersätter Irené Ehn (KD)

Gunilla Karlsson (KD) ersätter Vivianne Andersson (M) § 61

Övriga närvarande

Ej tjänstgörande ersättare

Jan Pettersson (SD)

Gunilla Karlsson (KD) §§ 53-60, §§ 62-65

Tjänstepersoner

Christina Blom, socialchef

Malin Viberg, utvecklingsledare

Anna Demirel, enhetschef socialkontoret §§ 56,57
Catrin Hultén, tf enhetschef personlig assistans och
gruppleadare för samordnad enhet vuxen SoL/LSS §§
56,57
Azra Muric, förste socialsekreterare §§ 56,57
Robert Boklund, HR-konsult § 63
Ulrika Almroth, nämndsekreterare

Ärendelista

§	Rubrik	Sida
§ 54	Fastställande av föredragningslista	4
§ 55	Information från verksamheten	5
§ 56	Ekonomisk uppföljning, ekonomiskt bistånd, placeringar	6 - 8
§ 57	Redovisning av statsbidrag 2026	9 - 10
§ 58	Ekonomisk åtgärdsplan socialförvaltningen	11 - 12
§ 59	Ansökan om föreningsstöd 2026 - Väsentjänsten Ödeshög	13
§ 60	Ansökan om föreningsstöd 2026 - PRO Ödeshög	14
§ 61	Ansökan om föreningsstöd 2026 - SPF Lysing Seniorerna Ödeshög	15
§ 62	Framtidens socialtjänst	16
§ 63	Utökade kontroller av belastningsregistret inom äldreomsorgen	17
§ 53	Tills vidare tillstånd för försäljning av tobaksvaror via detaljhandel på 24 Food Hästholmen	
§ 64	Anmälan om delegationsbeslut 2026	18
§ 65	Delgivning - Socialnämnden 2026	19

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

§ 54

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Socialnämnden godkänner föredragningslistan.

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

§ 55

Information från verksamheten

Beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Christina Blom, socialchef informerar nämnden om:

- Christina Blom kommer representera 13 kommuner i Östergötland samt det regionala nätverket för forskning och utveckling (FoU) på uppdrag av SKR under Almedalensveckan. Det är ett samarbete inom den nya socialtjänstlagen samt samverkan med regionen gällande nära vårds uppdraget och samsjuklighetsreformen. Christina ska berätta och samtala om hur vi skapar hållbara lösningar och ett bättre samarbete, samt om förebyggande insatser inom den nya socialtjänstlagen. Hon kommer även att prata om framtida alternativa boendeformer och digitala möjligheter för målgruppen.
- Platsläget på SÄBO och korttidsverksamheten.
- Vikarier inom SÄBO, hemtjänsten och hur BAS-enheten arbetar med detta under sommaren 2026.
- Nya lokaler behövs för flera verksamheter då de växt ur de befintliga.
- Riskbedömning inom ledningsgruppen
- Om Lex Sarah utredning

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/83

§ 56

Ekonomisk uppföljning, ekonomiskt bistånd, placeringar

Beslut

Socialnämnden godkänner uppföljningen.

Sammanfattning av ärendet

Catrin Hultén, gruppleadare och Anna Demirel, enhetschef för socialkontoret ger nämnden en ekonomisk uppföljning om ekonomiskt bistånd för maj 2026 och för placeringar inom IFO och LSS för maj 2026. Informationen utgör en del av nämndens löpande ekonomiska information som presenteras vid varje nämndmöte för att ge en aktuell bild.

Ekonomisk analys per verksamhetsområde

Placeringskostnader Vuxna

Verksamhetsområdet för vuxna uppvisar en dramatisk utveckling under året:

- **Vuxna missbruk HVB:** Kostnaderna har legat extremt högt över budget under årets första hälft. Toppen nåddes i mars på drygt 500 000 kr, vilket är mer än fem gånger så högt som budgetramen (vilken ligger strax under 100 000 kr per månad). Från och med juni syns en successiv minskning, och för månaderna oktober till december prognostiseras kostnaderna att helt upphöra (0 kr).
- **Vuxna ej missbruk:** Denna post uppvisar en mycket stabil utveckling och ligger konstant på en låg nivå nära noll under hela året, vilket är helt i linje med eller under budget.

Placeringskostnader Barn och Unga

Inom segmentet barn och unga är utvecklingen starkt differentierad beroende på placeringstyp:

- **Familjehem (konsulent & egna):** Detta utgör den absolut största och mest stabila utgiftsposten i verksamheten. Kostnaden ligger stabilt runt 700 000 kr varje månad. Den följer budgeten väl, om än med ett mindre, konstant överhång under hela perioden.
- **HVB barn/unga:** Denna post har varit mycket volatil. Under perioden januari till april låg kostnaderna högt (mellan ca 400 000 och 500 000 kr per månad), vilket innebar ett kraftigt budgetöverskridande i förhållande till

budgeten på cirka 150 000 kr. Från och med maj har kostnaderna sjunkit avsevärt och prognostiseras under hösten ligga i linje med eller under budget.

- **Flyktingmottagande EKB:** Kostnaderna är mycket låga och stabila, och följer den tilldelade budgetramen under hela året.

Ekonomiskt bistånd

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd har pressats ner ytterligare för maj månad, med en tydligt nedgående trend under de senaste tre månaderna. Nivån på försörjningsstödet är i dagsläget det lägsta på mycket länge.

Huvudsakliga orsaker till de minskade kostnaderna:

- **Fördjupad utredning:** Socialsekreterarna genomför ett mycket noggrant och fördjupat utredningsarbete.
- **Alternativa organisationer:** Ansökningar gällande så kallade sommarpengar hänvisas i första hand till externa organisationer som Majblomman och Diakonin i stället för att godkännas direkt av förvaltningen.
- **Samverkan med AIV:** Den nya samverkansrutinen med AIV (Arbetsmarknad, Integration och Vuxenutbildning) rapporterar positiva effekter, där allt fler individer framgångsrikt kommer ut i sysselsättning.
- **Gynnsam arbetsmarknad:** Det råder generellt en låg arbetslöshet i länet, vilket underlättar självförsörjning.
- **Slussning till andra ersättningsformer:** Ett aktivt arbete bedrivs för att individer ska erhålla andra lagstadgade ersättningar (såsom aktivitetsersättning eller sjukersättning) i stället för att uppbära försörjningsstöd.
- **Förbättrat chefs- och ledarstöd:** Socialsekreterarna har sedan juni förra året haft tillgång till förbättrad handledning och ökat stöd genom tillsättandet av en arbetsledare.

Förvaltningens bedömning och fortsatta åtgärder

Förvaltningen bedömer att det första halvårets underskott gällande placeringskostnader har varit synnerligen ansträngande, men att de strukturella förändringar och avslut av placeringar som görs under sommaren ger avsedd effekt på ekonomin inför hösten.

Vad gäller ekonomiskt bistånd bedömer förvaltningen att de strukturerade metoderna och den fördjupade utredningsmetodiken har givit påtagliga och hållbara resultat. Att försörjningsstödet uppvisar den lägsta nivån på mycket länge, i kombination med en tre månader lång nedåtgående trend, bekräftar att den förstärkta arbetsledningen och den nära samverkan med AIV (Arbetsmarknad, Integration och Vuxenutbildning) har varit framgångsrik. Förvaltningen ser dock att det är av yttersta vikt att bibehålla denna stringens i handläggningen, särskilt inför sommarperioden genom att konsekvent fortsätta hänvisa relevanta ansökningar om sommarpengar till externa organisationer.

Den gynnsamma utvecklingen inom ekonomiskt bistånd utgör en viktig ekonomisk motvikt som bidrar till att dämpa förvaltningens totala underskott och förhindrar att den ackumulerade ekonomiska avvikelsen skenar iväg. De fortsatta åtgärderna fokuserar på att vidmakthålla de noggranna utredningsrutinerna, säkra den positiva sysselsättningstrenden genom AIV och fortsätta arbetet med att slussa individer till rätt statliga ersättningsformer.

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/86

§ 57

Redovisning av statsbidrag 2026

Beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Malin Viberg, utvecklingsledare informerar nämnden om sökta och beviljade statsbidrag för 2026.

Ödeshögs kommun har för verksamhetsåret 2026 beviljats totalt 10 696 579 kronor i statsbidrag fördelat på socialförvaltningens olika verksamhetsområden. Statsbidragen är av avgörande betydelse för förvaltningens ekonomi och verksamhetsutveckling; utan dessa medel skulle socialförvaltningens underskott öka med motsvarande belopp (cirka 10,6 miljoner kronor). En stor utmaning är dock att många av statsbidragen är mycket riktade och tidskritiska, vilket ställer höga krav på administration, ekonomisk uppföljning och korrekt redovisning för att undvika återbetalningskrav.

Ekonomisk sammanställning

De beviljade statsbidragen för 2026 fördelar sig enligt följande över förvaltningens områden:

Verksamhetsområde	Beviljat belopp (kr)
Socialförvaltning (Förvaltningsövergripande)	4 313 142 kr
Äldreomsorg	4 054 750 kr
Kommunal hälso- och sjukvård (Hemsjukvård)	1 217 158 kr
Individ- och familjeomsorg (IFO)	993 564 kr
LSS	117 968 kr
Totalt	10 696 579 kr

Utmaningar gällande redovisning och återbetalning

Många av de erhållna statsbidragen är mycket snäva och strikt villkorade. Det krävs att kommunen kan uppvisa fullständigt ekonomiskt underlag och kvitton som styrker att pengarna har använts i exakt det syfte som bidraget avser. Om medlen inte nyttjas fullt ut, eller om underlag saknas, måste belopp som överstiger 1 000 kronor återbetalas till staten.

Under föregående år tvingades förvaltningen betala tillbaka medel, bland annat cirka 300 000 kronor inom Äldreomsorgslyftet, på grund av bidragets snäva regelverk och svårigheter att fullt ut omsätta medlen i godkända aktiviteter. Detta belyser vikten av noggrann styrning, tidig planering och kontinuerlig uppföljning av de riktade medlen under 2026.

Verksamhets- och budgetpåverkan

Samtliga beviljade statsbidrag är inräknade i socialförvaltningens budget för 2026. Statsbidragen utgör en nödvändig finansiering för ordinarie samt utvecklingsinriktade insatser. Utan dessa tillskott på totalt 10,69 miljoner kronor skulle förvaltningens ekonomiska underskott öka med 10,6 miljoner kronor, vilket allvarligt skulle hota verksamhetens kvalitet och lagstadgade åtaganden.

Det är därför av största vikt att förvaltningen fortsätter att optimera användandet av de tilldelade medlen inom givna ramar, samtidigt som den administrativa kontrollen säkerställs.

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/81

§ 58**Ekonomisk åtgärdsplan socialförvaltningen****Beslut**

1. Socialnämnden beslutar att anta åtgärdsplanen och det framlagda utredningsdirektivet i enlighet med förvaltningens förslag.
2. Socialnämnden skickar den beslutade åtgärdsplanen som delgivning till kommunstyrelsen
3. Socialnämnden fastställer att slutrapporten med strukturella åtgärdsförslag och konsekvensanalyser ska presenteras för nämnden senast i februari 2027.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden redovisar i samband med den ekonomiska uppföljningen per den 31 april 2026 ett underskott på – 6,3 mnkr. För ytterligare information om bakgrunden och föreslagna åtgärder hänvisar förvaltningen till beslutsunderlag ”Åtgärdsplan Socialnämnden, juni 2026”.

Som en del i den ekonomiska åtgärdsplanen föreslår socialförvaltningen en resurs- och kompetensutredning. Målet är att återföra nämndens ekonomi till långsiktig balans samtidigt som kraven i socialtjänstlagen möts (SoL 2025:400).

Utredningen fokuserar på djupgående strukturella förändringar för att sänka förvaltningens totala kostnadsmassa, minska externa kostnader (vikarier/övertid) och eliminera organisatorisk ineffektivitet.

Utredningen är avgränsad till tre strategiska huvudområden med fokus på ekonomisk effektivisering:

1. **BAS-enheten:** Skapa en hållbar arbetsmiljö och minska personalens stress genom optimerad schemaläggning och tydligare processer. Utredningen ska undersöka hur mer förutsägbara scheman och en jämnare arbetsbelastning kan sänka sjukfrånvaron och därmed minska förvaltningens personalkostnader. Dessutom ska administrativa rutiner ses över för att avlasta verksamheterna och enhetscheferna.
2. **Öppna insatser:** Samordna våra verksamheter så att vi kan erbjuda bra stöd på hemmaplan i ett tidigt skede. Genom att ge rätt hjälp i tid kan vi stötta individen innan problemen växer, vilket minskar behovet av dyra och omfattande externa placeringar.

3. **Särskilt boende (SÄBO):** Undersöka och åtgärda grundorsakerna till den höga sjukfrånvaron genom att skapa en mer hållbar och hälsosam arbetsmiljö för personalen. Genom att minska stressen och förbättra arbetsvillkoren på våra boenden kan vi öka medarbetarnas välmående. Det leder i sin tur till att verksamheten blir stabilare, vilket minskar behovet av dyra lösningar som övertid och externa vikarier.

Utredningen ska presentera en nulägesanalys för Socialnämnden i oktober 2026 och slutrapporten presenteras i februari 2027.

Beslutsunderlag

Åtgärdsplan Socialnämnden, juni 2026

Utredningsdirektiv: Bättre användning av personal och resurser utifrån Socialtjänstlagen (SoL 2025:400)

Tjänsteskrivelse, Förvaltningens förslag till ekonomisk åtgärdsplan 2026-05-27

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Revisionen

Socialförvaltningens ledningsgrupp

Dawid Wahlström, Ekonomichef

Annika Holmberg, Ekonom

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/67

§ 59**Ansökan om föreningsstöd 2026 - Väntjänsten Ödeshög****Beslut**

Socialnämnden beviljar Väntjänsten i Ödeshög ett föreningsstöd på 10 000 kronor för år 2026.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialnämndens riktlinjer för bidrag till pensionärsföreningar uppfyller Väntjänsten i Ödeshög de krav som finns.

Väntjänsten i Ödeshög är en verksamhet som riktar sig till äldre personer som behöver hjälp vid olika situationer utöver vad kommunen kan hjälpa till med och är lokaliserade i Ödeshögs kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-05-06

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2026.

Beslutet ska skickas till

Väntjänsten

Annika Holmberg, ekonom

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/78

§ 60

Ansökan om föreningsstöd 2026 - PRO Ödeshög

Beslut

Socialnämnden beviljar PRO Ödeshög ett föreningsstöd om 10 000 kronor för år 2026.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialnämndens riktlinjer för bidrag till pensionärsföreningar uppfyller PRO i Ödeshög de krav som finns.

PRO är en aktiv förening som vänder sig till pensionärer där man tillsammans skapar en mötesplats för gemenskap, personlig utveckling, glädje och hälsa.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-05-19

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2026

Beslutet ska skickas till

PRO Ödeshög

Annika Holmberg, ekonom

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/79

§ 61

Ansökan om föreningsstöd 2026 - SPF Lysing Seniorerna Ödeshög

Beslut

Socialnämnden beviljar SPF Lysing Seniorerna Ödeshög ett föreningsstöd om 10 000 kronor för år 2026.

Jäv

Vivianne Andersson (M) deltar inte i handläggningen eller beslut i detta ärende på grund av jäv.

Sammanfattning av ärendet

Enligt socialnämndens riktlinjer för bidrag till pensionärsföreningar uppfyller SPF Lysing Seniorerna i Ödeshög de krav som finns.

SPF Lysing Seniorerna i Ödeshög är en verksamhet som riktar sig till äldre personer som behöver hjälp vid olika situationer utöver vad kommunen kan hjälpa till med och är lokaliserade i Ödeshögs kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-05-19

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 2026

Beslutet ska skickas till

SPF Lysing Seniorerna Ödeshög

Annika Holmberg, ekonom

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

§ 62**Framtidens socialtjänst****Beslut**

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Malin Viberg, utvecklingsledare informerar om arbetet med "Framtidens socialtjänst"

Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Regionala stödstrukturer (RSS) leder "Lärprocessen" som är ett nationellt stödprogram för att hjälpa socialtjänsten att ställa om efter den nya socialtjänstlagen.

Ödeshög, Aneby och Boxholm ingår i samma lärgrupp i omställningen som syftar på att ge landets socialtjänst en strukturerad plattform för att dela erfarenheter och lära sig av varandra. Lärprocessen innebär också styrning och ledning i fokus och riktar sig specifikt till socialtjänstens ledningsfunktioner då det är där grunden för en hållbar systemförändring läggs.

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

§ 63

Utökade kontroller av belastningsregistret inom äldreomsorgen samt kompetensförsörjning

Beslut

Socialnämnden noterar informationen.

Sammanfattning av ärendet

Robert Boklund, HR-konsult informerar nämnden om lag (2026:43) om registerkontroll vid arbete i hemmet åt äldre personer eller vuxna personer med funktionsnedsättning. Information ges även om kompetensförsörjning inom socialförvaltningen.

Lag (2026:43) om registerkontroll

Socialförvaltningen har från och med den 1 april tillämpat den nya lagstiftningen kopplat till belastningsregistret (2026:43) lag om registerkontroll vid arbete i hemmet åt äldre personer eller vuxna personer med funktionsnedsättning. Det innebär en möjlighet för förvaltningen att testa personal som avses att nyanställas och ska utföra insatser i hemmet/brukarens egna bostad. Lagen omfattar inte personal som inte utför insatser i hemmet. Belastningsregistret är enbart del av en lämplighetsprövning vilket innebär att det varken är förbud eller ska vara uteslutande att anställa någon med tidigare påföljd.

Kompetensförsörjning

Information ges om kommande pensionsavgångar inom de närmaste 5 åren där äldreomsorgen har flest pensionsavgångar, något som verksamheten behöver hantera. Information ges även om aktuell sjukfrånvarostatistik inom socialförvaltningen där vissa chefsområden dras med högre sjukfrånvaro.

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/5

§ 64**Anmälan om delegationsbeslut 2026****Beslut**

Socialnämnden godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Sammanfattning av ärendet

I enlighet med fastslagna rutiner ska biståndsenheten och socialkontorets delegationsbeslut redovisas för nämnden vid nästkommande sammanträde. Syftet är att nämnden ska kunna fullgöra sin tillsynsplikt.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut från socialkontoret för period 2026-05-01 till 2026-05-31

Delegationsbeslut från biståndsenheten för period 2026-05-01 till 2026-05-31

Delegationsbeslut för socialförvaltningen för period 2026-05-04 till 2026-06-03

Socialnämnden

Protokoll 2026-06-15

Dnr: SN2016 2026/1

§ 65

Delgivning - Socialnämnden 2026

Beslut

Socialnämnden har delgivits följande information:

- Hörselskadades Riksförbund - Behovet av hörselinstruktörer 2026-03-19.
- Öppet brev från SPF Seniorerna – Prioritera maten i äldreomsorgen, 2026-05-27.
- Synskadades Riksförbund – Ny lägstanivå för ledsagning: ”Ska min 17-åring ledsaga?” 2026-05-27.
- Beslut från Kommunstyrelsen § 83, 2026-05-06 - Anvisningar och tidplan för delårsbokslut per 2026-08-31.
- Beslut från Kommunfullmäktige § 46, 2026-05-25 - Allmänna bestämmelser om ekonomiska förmåner till förtroendevalda.
- Beslut från Kommunfullmäktige § 51, 2026-05-25 - Svar på motion – Språktest inom äldreomsorgen.
